

Det är väldigt populärt att göra modeller av vårt solsystem och det finns många exempel. I Sverige har vi världens största skalenliga modell av solsystemet. Sweden Solar System(<http://www.swedensolarsystem.se/>) där Globen i Stockholm representerar solen. Planeterna skalas i storlek och avstånd relativt Globen och radas upp norrut. Skalan är 1:20 miljoner. De inre planeterna ”kretsar” i Stockholmsområdet: Merkurius har en diameter på 25 cm och ligger vid Slussen. Venus finns på Observatoriemuseét och har en diameter på 62 cm. Jorden finns på Cosmonova, Naturhistoriska Museét och har diametern 65 cm. Mars ligger i Mörby Centrum och är 35 cm. De övriga ligger på Arlanda, i Uppsala, i Lövsta Bruk och i Söderhamn. Lilla Pluto som numera definieras som en dvärgplanet ligger i Delsbo(Hudiksvalls kommun)och har en diameter på 12 cm. Alltså 12 cm jämfört med ”solen” Globen 71 m och avståndet dem emellan är 300 km! Då kan man verkligen få en upplevelse av de enorma avstånden i rymden och hur små planeterna är jämfört med solen.

En typisk schematisk bild av vårt solsystem. Denna bild är dock bara sann när det gäller ordningen på planeterna. Både storleken på solen och planeterna samt avstånden dem emellan är helt felaktiga. Och som kan förstås av beskrivningen av Sweden Solar System så är det svårt att göra modeller som är helt skalenliga, man måste ”ljuga” lite! Men det viktiga är att antingen storleken på solen och planeterna eller avstånden är skalenliga. Det är omöjligt i en liten lokal att båda är skalenliga. Här nedan följer en tabell som visar möjliga sätt att göra modeller med lämpliga planetmaterial. Avstånd och storlekar är avrundade!

Himlakropp	Verklig diameter-storlek i km	Verkligt avstånd från solen i milj.km	Storlek i skala 1:280 miljoner	Förslag till modell	Skalenligt avstånd från solen	Avstånd 100 gånger kortare	Storlek i denna skala	Avstånd 1000 gånger kortare
Solen	1,4 milj.	----	5 m	En vägg			50 cm	
Merkurius	5000	60	1,8 cm	stenkula	200 m	2 m	0,2 mm	20 cm
Venus	12000	110	4,5 cm	pingisboll	400 m	4 m	0,5 mm	40 cm
Jorden	13000	150	4,8 cm	- ” -	550 m	5,5 m	0,5 mm	55 cm
Mars	7000	230	2,5 cm	glaskula	800 m	8 m	0,25 mm	80 cm
Jupiter	140000	780	52 cm	badboll	2,9 km	29 m	5,2 cm	2,9 m
Saturnus	120000	1400	44 cm	badboll	5 km	50 m	4,4 cm	5 m
Uranus	52000	2900	19 cm	vattenmelon	10 km	100 m	1,9 cm	10 m
Neptunus	50000	4500	18 cm	- ” -	16 km	160 m	1,8 cm	16 m
ev.Pluto	2500	6000	0,9 cm	russin	21 km	210 m	0,1 mm	21 m

